

Rába György

NAGYTAKARÍTÁS

Söpörjük ki a költészet limlomjait
 rejtélyes rend urának tisztelt csillagfényt
 hallgatag vándornak vagy nyájasnak mondott hold világát
 az utcák örökké föllapozható regényfejezeteit
 a kirakatok rikoltozó papagájhordáját
 járművek sötétben párosával villogó vadállatszemeit
 akárcsak bérházak mostanra fogvasító vadromantikáját
 de a tenyészet tovább színezhető kifestőkönyvét is
 a kockázat elektrokardiogramjául hegygerinc görbéjét
 a levegőnek merészségre serkentő szárnyas mészárosait
 a szabadság képzetével áltató ám verejtékező mezőket
 a decemberi havazás báli konfettiszakadását
 szemétre a fennkölt érzések álságaival

Amikor már minden cafrangomat leszaggattam
 hadd erősítem föl a természet belső igéit
 első léptemben érintetlen vadonok fölfedezését
 közbekiáltásomat a légibombák kórusába
 ujjlenyomatomat a holsúlyához ért légtornász pillanatképén
 bár későn öszülön hunyorgó tekintettel is
 az érett kor tetőin a tanuságtevő panorámát
 s ha a heverőn találkoznak kutató kezek
 oldalamon gömbölyűségek ellenpontját tapinthatam
 nem az elérhetetlen mesés kincsét
 csak a lehetséges érinthető remekeit

A KÖZELÍTŐ

Egy életen át érlelődő
 paroláim eltékozoltam
 s most az árnyékok idejére
 maradt-e még szavam
 a vonásait bujtatót
 kiugratni a bozótból

Keresték mindenütt
s nem messze lődörög
visszhangzanak léptei
befalt ujjongást kétkedést
és markát is kinyújtja már
nem látszik mégis érzik

Ami elválaszt egy vonal
nesztelenül átléphető
a tér köztünk ilyen kicsi
s még mindig nem is sejdítem
mi öröm és mi gyász neki
földhöz lapulva fülelem
némán föltarthatatlanul
már-már bőrömig nyomul
s feneketlen zsebében
kérdéseimet csörgeti

Török Gábor

SAMUEL BECKETT ÉS A „GODOT”

„Szereplőimet soványnak képzelem. Kísértetek ők, és nem engedem, hogy eltörzítsák őket.”

*(Samuel Beckett: Levél
Barney Rossetnek)*

Beckett mindig elutasította, hogy Godot-t egy bizonyos személlyel azonosítsák. Kicsoda hát Godot? Ez a kérdés a jószerevével megszámlálhatatlan előadás után még mindig teljességgel nyitott. A kézirat sem ad rá választ. Beckett Alec Reidnek azt mondta, hogy a kritikusok és a közönség igyekeznek allegorikus és szimbolikus úton magyarázni egy olyan darabot, amely mindenáron el akarja kerülni az egyértelműség irányába tartó értelmezhetőséget. Kedvenc színésze, Jack Mac Gowran kérdésére válaszolva Beckett hangsúlyozottan tagadta, hogy Godot Istennel (God) volna azonos.

Mac Gowran: *„Az emberek azt hiszik, hogy Godot Istenre utal a hangalaki azonosság miatt (G-o-d). De Beckett kategorikusan kijelenti, hogy nem Istenről van szó. (Beckett kiejtése alapján feltételezhető, hogy Isten [God] a Godot egy lehetséges azonosítási esete. Amerikai színészeknek azt mondta, hogy a nevet az első szótagra helyezett hangsúllyal kell kiejteni: »God oh«.) Az egész darab a várakozásról szól.”*

Az eredeti francia változat címe – a kézirat szerint – csak EN ATTENDANT lett volna, GODOT nélkül, és ez mutatja, hogy Beckett eredetileg is a titokzatos személyről magára